

ARQUEOREPORT

FULL INFORMATIU DEL GRUP D'ARQUEOLOGIA
"PELEGRÍ CASADES I GRAMATXES"
(Secció d'Història i Art)

Any 3

Reportatge 3/29

desembre 2013

ELS NURAGS DE SARDENYA

Nurag Órolo

Els **nurags** o **nuragues** són unes construccions megalítiques típiques de l'illa de Sardenya, que es remunten des de finals del Neolític (3000 a C) durant tota l'Edat del Bronze, fins a l'Edat del Ferro (S-VI a C). Les construccions més importants es varen aixecar després de l'any 1000 a C.

La seva arquitectura es basa en un cos troncocònic o cilíndric semblant a una torre, construït amb pedres ciclòpies i coronat amb una balconada continuada o sigui sense merlets. En el seu interior acostuma haver-hi diverses cambres, corredors, un pou i escales per accedir als diversos nivells de la torre. Amb el temps els nurags s'anaren ampliant, s'hi afegiren altres torres a l'entorn de la gran torre central, unint les construccions amb fosc passadissos coberts tot augmentant així el nombre d'habitacions.

A l'entorn de les nuragues s'hi anaren aixecant les barraques dels pagesos i ramaders formant autèntics poblats. Aquestes barraques eren construïdes amb parets de pedra i de forma circular, la coberta era vegetal. En algunes d'aquestes senzilles construccions encara s'hi poden apreciar la llar de foc i altres zones destinades als rituals religiosos. A Sardenya s'han comptabilitzat prop de set-mil nurags, una bona part d'ells encara estan coberts de terra i vegetació.

La finalitat del nurag podia haver estat d'habitable i de defensa de la classe guerrera dirigent i també dels patriarques de la tribu, així doncs en un principi es va creure que els nurags eren autèntiques fortaleses, però, els estudis que s'hi han anat realitzant demostren que especialment en els primers segles, els pobles nuràgics no havien patit atacs d'altres pobles enemics.

Guerrer de bronze

Nurag de Su Nuraxi

Ara, en el món dels arqueòlegs, la tendència és la de creure que aquestes imponents construccions varen ser aixecades més aviat com un símbol de prestigi i de poder de les classes dominants, a la vegada que en estar construïdes en indrets molt visibles a llarga distància, delimitaven d'alguna manera el seu domini territorial. En algunes localitats, des de la torre senzilla es passa a les construccions una mica més complexes, amb una torre central (anomenada mastio) unida a altres torres (els lobi), totes elles envoltades amb altes parets de protecció. En molts casos l'accés a l'interior es trobava a la part més alta de la torre i es baixava, ja a l'interior, per unes escales helicoidals construïdes amb grans pedres quadrades.

Els nurags més imponents es construïen de tres plantes, per això arribaven a alçades de 20 metres. Les estances estaven cobertes amb el sistema d'aproximació de filades o falsa cúpula. A les torres principals probablement s'hi reunien els caps de les tribus i els sacerdots, mentre que els edificis adjacents serien destinats a usos religiosos.

A més de les construccions megalítiques i de les nombroses troballes arqueològiques que s'han fet per tota l'illa, no s'han trobat vestigis d'escriptura. En canvi sí que s'han trobat nombrosos "bronzetti", petites estàtues de bronze representant divinitats o éssers monstruosos, personatges importants de cada tribu, guerrers, homes i dones fent ofrenes als déus. No hi falten animals i vaixells que s'utilitzaven com a llànties.

Nurag de Santa Bàrbara

Bronzettis